

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 22. maja 2017

o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in razveljavitvi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje

(2017/C 189/03)

SVET EVROPSKE UNIJE —

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165 in 166 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Kvalifikacije se uporabljajo za različne namene. Delodajalce seznanijo s tem, kaj njihovi imetniki načeloma znajo in so sposobni opraviti („učni izidi“). Kvalifikacije bi lahko bile pogoj za dostopanje do nekaterih reguliranih poklicev. Organom in izvajalcem izobraževanja in usposabljanja pomagajo pri določitvi ravni in vsebine izobrazbe, ki jo je posameznik pridobil. Pomembne so tudi za posameznika kot izraz osebnih dosežkov. Zato imajo kvalifikacije pomembno vlogo pri izboljšanju zaposljivosti, olajšanju mobilnosti in dostopa do nadaljnjega izobraževanja.
- (2) Kvalifikacije so formalni rezultati postopka ocenjevanja in priznavanja, ki ga izvede pristojni organ, in so običajno v obliki dokumentov, kot so potrdila ali spričevala. Izkazujejo, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde. Ti učni izidi se lahko pridobijo po različnih poteh s formalnim, neformalnim ali priložnostnim učenjem v nacionalnem ali mednarodnem okolju. Informacije o učnih izidih morajo biti zlahka dostopne in pregledne.
- (3) S Priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje⁽¹⁾ je bilo ustvarjeno skupno referenčno ogrodje osmih ravni kvalifikacij, izraženih kot učni izidi z rastočimi ravnmi usposobljenosti. Te služijo kot pretvornik med različnimi sistemi kvalifikacij in njihovimi ravnmi. Namen evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij državljanov.
- (4) Širši cilji tega priporočila so prispevati k posodobitvi sistemov izobraževanja in usposabljanja ter povečati zaposljivost, mobilnost in socialno vključenost delavcev in učencev. Nadalje je njegov namen boljše povezovanje formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja ter podpiranje priznavanja učnih izidov, pridobljenih v različnih okoljih.
- (5) Države članice so razvile ali razvijajo nacionalna ogrodja kvalifikacij, ki temeljijo na učnih izidih, in jih povezujejo z evropskim ogrodjem kvalifikacij s postopkom „umeščanja“. Opisniki ravni EOK in učnih izidov prispevajo k boljši preglednosti in primerljivosti kvalifikacij različnih nacionalnih sistemov. Prispevajo tudi k splošnemu usmerjanju izobraževanja in usposabljanja v učne izide v izobraževanju in usposabljanju. Umeščanje v EOK bi bilo treba opraviti prek nacionalnih ogrodij kvalifikacij ali, če teh ni, nacionalnih sistemov kvalifikacij (v nadaljnjem besedilu: nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij).

⁽¹⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

- (6) Kvalifikacije so bolj pregledne in primerljive, če so predstavljene v dokumentih, ki vključujejo sklic na veljavno raven EOK ter opis doseženih učnih izidov.
- (7) Številni deležniki bi morali biti primerno vključeni v izvajanje EOK na ravni Unije in na nacionalni ravni, da se mu zagotovi široka podpora. Ključni deležniki so vsi učenci, izvajalci izobraževanja in usposabljanja, organi za kvalifikacije, organi za zagotavljanje kakovosti, delodajalci, sindikati, trgovinske, gospodarske in obrtne zbornice, organi za priznavanje akademskih in poklicnih kvalifikacij, službe za zaposlovanje in službe, pristojne za integracijo migrantov.
- (8) Komisija je v poročilu Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 19. decembra 2013 o oceni evropskega ogrodja kvalifikacij ugotovila, da je EOK splošno sprejet kot točka za umeščanje za razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij, izvajanje pristopa na osnovi učnih izidov ter izboljšanje preglednosti in priznavanja spretnosti in kompetenc. V poročilu je poudarila, da bi Unija morala učencem in delavcem omogočiti, da zagotovijo večjo prepoznavnost svojih spretnosti in kompetenc, ne glede na to, kje so jih pridobili.
- (9) Komisija je v tem poročilu tudi ugotovila, da je svetovalna skupina za EOK zagotavljala učinkovite smernice za nacionalne postopke umeščanja ter ustvarila zaupanje in razumevanje med sodelujočimi državami. Ugotovljeno je bilo tudi, da je učinkovitost nacionalnih koordinacijskih točk EOK odvisna predvsem od tega, kako tesno so povezane z nacionalnim upravljanjem postopka umeščanja.
- (10) Glede na pozitivno oceno te skupine je nadaljnje delo svetovalne skupine za EOK ključno za dosledno, usklajeno, pregledno in koordinirano izvajanje tega priporočila.
- (11) Preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij sta ena od novih prednostnih nalog iz skupnega poročila Sveta in Komisije o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) za leto 2015. V njem je poudarjeno, da bi bilo treba nadalje razviti EOK, s čimer bi izboljšali preglednost in primerljivost kvalifikacij. Izpostavljeno je tudi, da bi glede na novo prispele migrante obstoječi instrumenti preglednosti lahko prispevali tudi k boljšemu razumevanju tujih kvalifikacij v EU in obratno.
- (12) EOK in nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij, ki so vanj umeščeni, lahko podprejo obstoječe prakse priznavanja zaradi okrepljenega zaupanja, razumevanja in primerljivosti kvalifikacij, ki jih prinašajo. To lahko olajša postopek priznavanja za namene učenja in dela. Krovna ogrodja kvalifikacij, kot je EOK, bi lahko služila kot informativno orodje za prakse priznavanja, kot je navedeno v priporočilu glede uporabe ogrodij kvalifikacij pri priznavanju tujih kvalifikacij, ki je bilo sprejeto v okviru Konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji.
- (13) Nacionalna ogrodja in sistemi kvalifikacij se skozi čas spreminjajo, zato bi bilo treba njihovo umeščanje v EOK po potrebi pregledovati in posodabljati.
- (14) Zaupanje v kakovost in raven kvalifikacij, ki so del nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij, umeščenih v EOK (v nadaljnjem besedilu: „kvalifikacij z ravno EOK“), je bistveno, da bi podprli mobilnost učencev in delavcev znotraj držav in področij ter prek področnih in geografskih meja. Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje vsebuje skupna načela za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju. V skladu z načelom subsidiarnosti ta načela upoštevajo pristojnost držav članic za ureditve za zagotavljanje kakovosti, ki veljajo za nacionalne kvalifikacije. Standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru in evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja zagotavljata trdno podlago za taka skupna načela.
- (15) Lahko bi preučili možnost vzpostavitve registra zunaj področja visokošolskega izobraževanja za organe, ki nadzirajo sisteme za zagotavljanje kakovosti za kvalifikacije.
- (16) Sistemi kreditnih točk so lahko v pomoč posameznikom pri njihovem učnem napredku, saj spodbujajo prožne učne poti in prehajanje med različnimi ravnmi in vrstami izobraževanja in usposabljanja ter prek nacionalnih meja, tako da učencem omogočajo, da pridobijo in prenesejo različne učne izide, pridobljene v različnih učnih okoljih, vključno s spletnim, neformalnim in priložnostnim učenjem. Pristop, ki temelji na učnih izidih, lahko olajša zasnovo, izvajanje in ocenjevanje polnih kvalifikacij ali delov kvalifikacij.

- (17) Kreditni sistemi tako na nacionalni kot na evropski ravni delujejo v institucionalnih okvirih, kot so visoko šolstvo ali poklicno izobraževanje in usposabljanje. Na evropski ravni je bil pripravljen evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk za visokošolsko izobraževanje v evropskem visokošolskem prostoru. Kar zadeva poklicno izobraževanje in usposabljanje, se evropski kreditni sistem v poklicnem izobraževanju in usposabljanju vzpostavlja v skladu s Priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET) ⁽¹⁾. Po potrebi bi lahko spodbujali povezovanje med nacionalnimi ogrodji kvalifikacij in kreditnimi sistemi.
- (18) Kar zadeva priznavanje kvalifikacij, pravni red Unije na področju zakonitih migracij in azila sicer določa enako obravnavo upravičencev do mednarodne zaščite v skladu z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, kot so je deležni državljani, in celo olajševalne ukrepe, vendar so kljub temu med državljani tretjih držav s terciarno izobrazbo še vedno prisotne visoke stopnje previsoke kvalificiranosti in podzaposlenosti. Sodelovanje med Unijo in tretjimi državami glede preglednosti kvalifikacij lahko spodbudi vključevanje migrantov na trge dela Unije. Glede na vedno večje migracijske tokove v Unijo in iz nje je treba bolje razumeti in pravično priznavati kvalifikacije, dodeljene zunaj Unije.
- (19) Glavne značilnosti EOK, zlasti njegovega pristopa, ki temelji na učnih izidih, opredelitev opisnikov za posamezne ravni in vzpostavitev meril za umeščanje, kot jih je oblikovala svetovalna skupina za EOK, so bile idejna podlaga za oblikovanje nacionalnih in regionalnih ogrodij kvalifikacij po vsem svetu. Vedno več tretjih držav in regij si prizadeva za tesnejše povezave med njihovimi ogrodji kvalifikacij in EOK.
- (20) V Direktivi 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je določeno, da se lahko „skupni okviri za usposabljanje“ za regulirane poklice vzpostavijo z delegiranimi akti Komisije kot skupni nabor znanj, spretnosti in kompetenc. Skupni okviri za usposabljanje morajo temeljiti na ravneh evropskega ogrodja kvalifikacij. Umeščenost na ravni kvalifikacij EOK ne sme vplivati na dostop na trg dela, če so bile poklicne kvalifikacije priznane v skladu z Direktivo 2005/36/ES.
- (21) Ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor zagotavlja opisnike za kratki cikel (ki je lahko povezan s prvim ciklom ali je v njegovem okviru) ter za prvi, drugi in tretji cikel visokošolskega izobraževanja. Opisnik vsakega cikla ponuja splošno izjavo o dosežkih in sposobnostih, povezanih s kvalifikacijami, dodeljenimi ob zaključku navedenega cikla. EOK je skladen z ogrodjem kvalifikacij za evropski visokošolski prostor in njegovimi opisniki ciklov. Kratki cikel (ki je lahko povezan s prvim ciklom ali je v njegovem okviru), prvi, drugi in tretji cikel v ogrodju kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora ustrezajo ravnem od 5 do 8 EOK.
- (22) Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ ljudem olajša predstavitev njihovih spretnosti, kompetenc in kvalifikacij.
- (23) Komisija razvija evropsko klasifikacijo spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO). Na prostovoljni osnovi bi lahko spodbujala boljšo povezavo med izobraževanjem in zaposlovanjem. Podatki, ki jih države članice pripravijo v okviru EOK, bi se lahko uporabili za namene te klasifikacije.
- (24) Informacije o postopku umeščanja nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v EOK in o kvalifikacijah z ravno EOK bi morale biti zlahka dostopne javnosti. Uporaba skupnih podatkovnih struktur in predlog bi pripomogla k uresničitvi tega cilja. Prav tako bi omogočila lažje razumevanje in uporabo objavljenih informacij o kvalifikacijah.
- (25) Skladnost, dopolnjevanje in sinergije na nacionalni ravni in ravni Unije bi morale obstajati med izvajanjem EOK, nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij in orodji za preglednost in priznavanje spretnosti, kompetenc in kvalifikacij, vključno s tistimi za zagotavljanje kakovosti, zbiranje in prenašanje kreditov ter orodji, ki so bila razvita v okviru evropskega visokošolskega prostora za preglednost in priznavanje spretnosti, kompetenc in kvalifikacij.

⁽¹⁾ UL C 155, 8.7.2009, str. 11.

⁽²⁾ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

⁽³⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

⁽⁴⁾ Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) (UL L 390, 31.12.2004, str. 6).

- (26) Razvoj EOK bi moral biti popolnoma skladen z obstoječim evropskim sodelovanjem v izobraževanju in usposabljanju v strateškem okviru ET 2020 in prihodnjimi evropskimi strateškimi okviri ET.
- (27) To priporočilo ne nadomešča ali opredeljuje nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij. EOK ne opisuje specifičnih kvalifikacij ali posameznikovih kompetenc, tako da bi bilo treba posamezne kvalifikacije umestiti v ustrezno raven EOK s pomočjo zadevnih nacionalnih sistemov kvalifikacij.
- (28) To priporočilo utrjuje EOK kot skupno referenčno ogrodje osmih ravni, izraženih kot izidi učenja, ki služi kot pretvornik med različnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter njihovimi ravnmi.
- (29) To priporočilo je zaradi svoje neobvezujoče narave skladno z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, saj podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic s tem, da olajšuje nadaljnje sodelovanje med njimi s ciljem povečanja preglednosti, primerljivosti in prenosnosti kvalifikacij. Izvajati bi ga bilo treba v skladu z nacionalnim pravom in prakso –

PRIPOROČA, DA DRŽAVE ČLANICE V SKLADU Z NACIONALNIMI OKOLIŠČINAMI:

1. uporabljajo EOK za umeščanje nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij in za primerjavo vseh vrst in ravni kvalifikacij v Uniji, ki so del nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij, zlasti z umeščanjem svojih ravni kvalifikacij v ravni EOK iz Priloge II in z uporabo meril iz Priloge III;
2. po potrebi pregledujejo in posodablajo umeščanje ravni nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v ravni EOK iz Priloge II z uporabo meril iz Priloge III, pri tem pa ustrezno upoštevajo nacionalne okoliščine;
3. zagotovijo, da so kvalifikacije z ravno EOK skladne s skupnimi načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV, brez poseganja v nacionalna načela za zagotavljanje kakovosti, ki veljajo za nacionalne kvalifikacije;
4. po potrebi spodbujajo povezave med kreditnimi sistemi in nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij, ob upoštevanju skupnih načel o kreditnih sistemih iz Priloge V, brez poseganja v nacionalne odločitve glede (i) uporabe kreditnih sistemov in (ii) njihove navezave na nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij. Ta skupna načela ne bodo vodila do samodejnega priznavanja kvalifikacij;
5. po potrebi sprejmejo ukrepe, da vsi dokumenti o kvalifikacijah, ki jih na novo izdajo pristojni organi (npr. certifikati, spričevala, dodatki k potrdilom in spričevalom), in/ali registri kvalifikacij vsebujejo jasen sklic na ustrezno raven EOK;
6. na nacionalni ravni in ravni Unije javno objavijo rezultate postopka umeščanja ter po možnosti zagotovijo, da so informacije o kvalifikacijah in njihovih učnih izidih dostopne in objavljene z uporabo podatkovnih polj v skladu s Prilogo VI;
7. spodbujajo uporabo EOK pri socialnih partnerjih, javnih službah za zaposlovanje, izvajalcih izobraževanja, organih za zagotavljanje kakovosti ter organih javnega sektorja, da se podpreta primerjava kvalifikacij in preglednost učnih izidov;
8. zagotavljajo nadaljnje izvajanje in usklajevanje nalog, ki jih izvajajo nacionalne koordinacijske točke EOK. Glavna naloga teh točk je podpora nacionalnim organom pri umeščanju nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v EOK ter posameznike in organizacije bolje obveščati o EOK.

KOMISIJI PRIPOROČA, NAJ V SODELOVANJU Z DRŽAVAMI ČLANICAMI IN DELEŽNIKI V OKVIRU SVETOVALNE SKUPINE ZA EOK:

9. podpira skladnost pri nadaljnjem izvajanju EOK v državah članicah, in sicer s primerjavo in razpravo o metodologijah za izravnavanje kvalifikacij v okviru nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij ter ob ustreznem upoštevanju nacionalnih okoliščin;
10. ob ustreznem upoštevanju nacionalnih okoliščin podpira razvoj metodologij za opis in uporabo učnih izidov za povečanje preglednosti ter razumevanja in primerljivost kvalifikacij;
11. podpre vzpostavitev prostovoljnih postopkov izravnave mednarodnih kvalifikacij prek nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij ter izmenjavo informacij in posvetovanja med državami članicami o teh postopkih, da se tako zagotovi doslednost;

12. razvije usmeritve za komuniciranje o EOK, zlasti za predstavitev ravni EOK na novo izdanih potrdilih, spričevalih ter prilogah in/ali registrih kvalifikacij, v skladu z nacionalnimi sistemi in predpisi o potrdilih in spričevalih;
13. preuči možnosti za razvoj in uporabo meril in postopkov, ki v skladu z mednarodnimi sporazumi omogočajo primerjavo nacionalnih in regionalnih ogrodij kvalifikacij tretjih držav z EOK;
14. organizira medsebojno učenje in izmenjave dobrih praks med državami članicami, po potrebi pa tudi olajša medsebojno svetovanje na zahtevo držav članic;

KOMISIJI PRIPOROČA, NAJ:

15. zagotovi, da se izvajanje tega priporočila podpre z ukrepi, ki se financirajo z ustreznimi programi Unije;
16. zagotovi učinkovito upravljanje izvajanja EOK z ohranjanjem in polnim podpiranjem svetovalne skupine za EOK, ustanovljene leta 2009 ter sestavljene iz predstavnikov držav članic in drugih sodelujočih držav, socialnih partnerjev in po potrebi drugih ustreznih deležnikov. Svetovalna skupina za EQF bi morala zagotavljati splošno usklajenost ter spodbujati preglednost in zaupanje v postopek umeščanja nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v EOK;
17. po potrebi poroča o napredku po sprejetju tega priporočila v ustreznih okvirih politik na področju izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja;
18. v sodelovanju z državami članicami in po posvetovanju z zadevnimi deležniki oceni in ovrednoti, ukrepe, sprejete na podlagi tega priporočila, ter do leta 2022 poroča Svetu o pridobljenih izkušnjah in posledicah za prihodnost, po potrebi pa tudi o morebitnem pregledu in reviziji tega priporočila.

Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje se razveljavi.

V Bruslju, 22. maja 2017

Za Svet
Predsednik
E. BARTOLO

PRILOGA I

Opredelitev pojmov

V tem priporočilu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „*kvalifikacija*“ pomeni uradni rezultat postopka ocenjevanja in priznavanja, ki se pridobi, ko pristojni organ odloči, da je posameznik dosegel učne izide v skladu z določenimi standardi;
- (b) „*nacionalni sistem kvalifikacij*“ pomeni vse vidike delovanja države članice, povezane s priznavanjem učenja, in druge mehanizme, ki povezujejo izobraževanje in usposabljanje s trgom dela in civilno družbo. To zajema razvoj in izvajanje institucionalnih ureditev in postopkov, povezanih z zagotavljanjem kakovosti, ocenjevanjem in dodeljevanjem kvalifikacij. Nacionalni sistem kvalifikacij je lahko sestavljen iz več podsistemov in lahko vključuje nacionalno ogrodje kvalifikacij;
- (c) „*nacionalno ogrodje kvalifikacij*“ pomeni orodje za razvrščanje kvalifikacij glede na niz meril za dosežene posamezne ravni učenja, katerega cilj je povezati in uskladiti nacionalne podsisteme kvalifikacij ter izboljšati preglednost, dostopnost, napredek in kakovost kvalifikacij glede na trg dela in civilno družbo;
- (d) „*mednarodna kvalifikacija*“ pomeni kvalifikacijo, ki jo podeli zakonito ustanovljen mednarodni organ (združenje, organizacija, sektor ali podjetje) ali nacionalni organ, ki deluje v imenu mednarodnega organa, in se uporablja v več kot eni državi ter vključuje učne izide, ocenjene v skladu s standardi, ki jih je razvil mednarodni organ;
- (e) „*učni izidi*“ pomeni trditve o tem, kaj udeleženec v učnem procesu ob zaključku tega procesa zna, razume in je sposoben opraviti. Opredeljeni so v smislu znanja, spretnosti ter odgovornosti in samostojnosti;
- (f) „*znanje*“ pomeni rezultat osvajanja informacij z učenjem. Znanje je skupek dejstev, načel, teorij in praks ter se nanaša na področje dela ali študija. V okviru evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK) je znanje opisano kot teoretično in/ali podatkovno;
- (g) „*spretnosti*“ pomeni sposobnost uporabe znanja in strokovnega znanja za izvedbo nalog in reševanje problemov; V okviru EOK so spretnosti opisane kot kognitivne (vključujejo uporabo logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) ali praktične (vključujejo ročne spretnosti in uporabo metod, gradiv, orodij in instrumentov);
- (h) „*odgovornost in samostojnost*“ pomeni sposobnost učenca, da znanje in spretnosti uporablja samostojno in odgovorno;
- (i) „*kompetenca*“ pomeni dokazano sposobnost uporabljati znanje in spretnosti ter osebne, socialne in/ali metodološke sposobnosti v delovnem ali študijskem okolju ter pri strokovnem in osebnem razvoju;
- (j) „*vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja*“ pomeni postopek, v katerem pristojni organ potrdi, da je posameznik med neformalnim in priložnostnim učenjem pridobil učne izide v skladu z določenimi standardi, in vključuje naslednje štiri med seboj jasno ločene faze: opredelitev posebnih izkušenj posameznika v okviru dialoga, dokumentiranje izkušenj posameznika, da se zagotovi njihova prepoznavnost, formalna ocena teh izkušenj in priznavanje rezultatov ocene, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo;
- (k) „*formalno priznavanje učnih izidov*“ pomeni postopek, v katerem pristojni organ pridobljenim učnim izidom dodeli uradni status za namene nadaljnjega izobraževanja ali zaposlitve, in sicer z (i) dodeljevanjem kvalifikacij (potrdila, spričevala ali nazivi), (ii) vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, (iii) podeljevanjem enakovrednosti, kreditnih točk ali oprostitev;
- (l) „*kredit*“ pomeni potrditev, da je pristojni organ del kvalifikacije, ki jo sestavlja skladen nabor učnih izidov, ocenil in priznal v skladu z dogovorjenim standardom; kredit dodelijo pristojni organi, ko je posameznik dosegel določene učne izide, dokazane z ustreznimi ocenami; kredit je mogoče izraziti s kvantitativno vrednostjo (npr. krediti ali kreditne točke), ki odraža predvideno tipično obremenitev posameznika, da ta doseže ustrezne učne izide;

-
- (m) „*kreditni sistemi*“ pomeni orodje preglednosti za lažje priznavanje kreditov. Ti sistemi lahko med drugim obsegajo enakovrednosti, oprostitev, enote/module, ki se lahko zbirajo in prenašajo, samostojnost izvajalcev pri prilagajanju učnih poti ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja;
- (n) „*prenos kreditov*“ pomeni postopek, ki posameznikom, ki so kredit nabrali v enem okviru, omogoča, da se ta ovrednoti in prizna v drugem okviru.
-

Opisniki, ki opredeljujejo ravni evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK)

Vsaka od teh osmih ravni je opredeljena z nizom opisnikov, ki navajajo učne izide za kvalifikacije na navedeni ravni v katerem koli sistemu kvalifikacij.

	Znanje	Spretnosti	Odgovornost in samostojnost
	V okviru EOK je znanje opisano kot teoretično in/ali podatkovno.	V okviru EOK so spretnosti opisane kot kognitivne (vključujejo uporabo logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in praktične (vključujejo ročne spretnosti in uporabo metod, gradiv, orodij in instrumentov).	V okviru EOK sta odgovornost in samostojnost opisani kot sposobnost učenca, da znanje in spretnosti uporablja samostojno in odgovorno.
Raven 1 Učni izidi na ravni 1 so	osnovno splošno znanje	osnovne spretnosti, potrebne za izvedbo preprostih nalog	delo ali študij pod neposrednim nadzorom v strukturiranem okviru
Raven 2 Učni izidi na ravni 2 so	osnovno podatkovno znanje s področja dela ali študija	osnovne kognitivne in praktične spretnosti, potrebne za uporabo ustreznih informacij za izvedbo nalog in reševanje rutinskih problemov z uporabo preprostih pravil in orodij	delo ali študij pod nadzorom in delno samostojno
Raven 3 Učni izidi na ravni 3 so	poznavanje dejstev, načel, postopkov in splošnih pojmov s področja dela ali študija	nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za dokončanje nalog in reševanje problemov z izbiro in uporabo osnovnih metod, orodij, gradiv in informacij	prevzem odgovornosti za dokončanje nalog pri delu ali študiju med reševanjem problemov prilagajanje lastnega vedenja okoliščinam
Raven 4 Učni izidi na ravni 4 so	podatkovno in teoretično znanje v širšem okviru na področju dela ali študija	nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za pripravo rešitev specifičnih problemov na področju dela ali študija	samostojno delovanje v okviru smernic na področjih dela ali študija, ki so navadno predvidljive, vendar se lahko spremenijo nadzor rutinskega dela drugih, prevzem delne odgovornosti za ocenjevanje in izboljšanje delovnih ali študijskih dejavnosti

	Znanje	Spretnosti	Odgovornost in samostojnost
Raven 5 (*) Učni izidi na ravni 5 so	celostno, specializirano, podatkovno in teoretično znanje na področju dela ali študija in zavedanje o mejah tega znanja	celoten nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za pripravo ustvarjalnih rešitev abstraktnih problemov	vodenje in nadzor v okviru delovnih ali študijskih dejavnosti, pri katerih spremembe niso predvidljive pregled in razvijanje svojega delovanja in delovanja drugih
Raven 6 (**) Učni izidi na ravni 6 so	poglobljeno znanje s področja dela ali študija, skupaj s kritičnim razumevanjem teorij in načel	zahtevnejše spretnosti, ki dokazujejo obvladanje in inovativnost, potrebne za reševanje kompleksnih in nepredvidljivih problemov na specializiranem področju dela ali študija	vodenje kompleksnih tehničnih ali strokovnih dejavnosti ali projektov, prevzemanje odgovornosti za sprejemanje odločitev v nepredvidljivem delovnem ali študijskem okviru prevzemanje odgovornosti za vodenje strokovnega razvoja posameznikov ali skupin
Raven 7 (***) Učni izidi na ravni 7 so	visoko specializirano znanje, ki delno vključuje najnovejša spoznanja s področja dela ali študija, kot podlaga za izvirna dognanja in/ali raziskave kritično zavedanje o vprašanih znanja z določenega področja in na stičiščih med posameznimi področji	specializirane spretnosti za reševanje problemov, potrebne pri raziskavah in/ali inovacijah za razvoj novega znanja in postopkov ter za povezovanje znanja z različnih področij	vodenje in preoblikovanje okvirov dela ali študija, ki so kompleksni, nepredvidljivi in do katerih je treba pristopati z novimi strategijami prevzemanje odgovornosti za prispevanje k strokovnemu znanju in praksi in/ali za pregled strateškega delovanja delovnih skupin
Raven 8 (****) Učni izidi na ravni 8 so	najbolj izpopolnjeno znanje na področju dela ali študija in na stičiščih med posameznimi področji	najzahtevnejše in specializirane spretnosti ter tehnike, vključno s sintezo in vrednotenjem, potrebne za reševanje kritičnih problemov v raziskavah in/ali inovacijah, ter za razširitev in ponovno opredelitev obstoječega znanja ali poklicnih praks	izkazovanje znatne avtoritete, inovativnosti, samostojnosti, znanstvene in poklicne integritete ter trajne zavezanosti razvijanju novih zamisli ali procesov na vodilnih področjih dela ali študija, vključno z raziskavami

Združljivost z ogrodjem kvalifikacij za evropski visokošolski prostor

Ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor zagotavlja opisnike za tri cikle, o katerih so se dogovorili ministri za visoko šolstvo na zasedanju v Bergnu maja 2005 v okviru bolonjskega procesa. Opisnik za posamezni cikel ponuja splošno izjavo o tipičnih pričakovanjih glede dosežkov in sposobnosti, povezanih s kvalifikacijami, ki pomenijo zaključek navedenega cikla.

(*) Opisnik za kratki cikel, ki ga je oblikovala skupna pobuda za kakovost kot del bolonjskega procesa (ki je lahko v okviru prvega cikla ali povezan z njim), ustreza učnim izidom za raven 5 EOK.

(**) Opisnik za prvi cikel ustreza učnim izidom za raven 6 EOK.

(***) Opisnik za drugi cikel ustreza učnim izidom za raven 7 EOK.

(****) Opisnik za tretji cikel ustreza učnim izidom za raven 8 EOK.

PRILOGA III

Merila in postopki za umeščanje nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK)

1. Pristojni organi jasno določijo in objavijo odgovornosti in/ali zakonsko pristojnost vseh zadevnih nacionalnih organov, vključenih v postopek umeščanja.
  2. Povezava med nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter opisniki za posamezne ravni EOK je jasna in dokazljiva.
  3. Nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij in njihove kvalifikacije temeljijo na načelu in cilju učnih izidov ter so povezani z ureditvami vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja ter po potrebi s kreditnimi sistemi.
  4. Postopki za vključevanje kvalifikacij v nacionalno ogrodje kvalifikacij ali za opis mesta kvalifikacij v nacionalnem sistemu kvalifikacij so pregledni.
  5. Nacionalni sistemi za zagotavljanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja so povezani z nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter so skladni z načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV k temu priporočilu.
  6. Postopek umeščanja vključuje izrecno potrditev ustreznih organov za zagotavljanje kakovosti, da je poročilo o umeščanju v skladu z ustreznimi nacionalnimi predpisi, ureditvami in prakso za zagotavljanje kakovosti.
  7. V postopek umeščanja so vključeni mednarodni strokovnjaki, poročila o umeščanju pa vsebujejo pisno izjavo vsaj dveh mednarodnih strokovnjakov iz dveh različnih držav o postopku umeščanja.
  8. Pristojni organ ali organi potrdijo umestitev nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v EOK. Pristojni organi, vključno z nacionalnimi koordinacijskimi točkami EOK, objavijo skupno celovito poročilo s podrobno razlago umeščanja in utemeljitvami tega umeščanja. Poročilo obravnava vsako merilo posebej. To poročilo se lahko uporablja za samopotrjevanje glede na ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor in v skladu z merili slednjega za samopotrjevanje.
  9. V šestih mesecih od potrditve ali dopolnitve poročila o umeščanju države članice in druge sodelujoče države objavijo poročilo o umeščanju in na ustreznem evropskem portalu zagotovijo ustrezne informacije za namene primerjave.
  10. Po koncu postopka umeščanja kvalifikacij bi morali vsi novi dokumenti, ki se nanašajo na kvalifikacije, ki so vključene v nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij (npr. potrdila, spričevala ter priloge k potrdilom in spričevalom) in/ali registre kvalifikacij, ki jih izdajo pristojni organi, vsebovati jasno umestitev – s pomočjo nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij – na ustrezno raven EOK.
-

PRILOGA IV

Načela zagotavljanja kakovosti za kvalifikacije, ki so del nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij, umeščenih v evropsko ogrodje kvalifikacij EOK

Za vse kvalifikacije z ravno EOK bi morala biti zagotovljena kakovost, da bi se povečalo zaupanje v njihovo kakovost in raven.

V skladu z nacionalnimi okoliščinami in ob upoštevanju razlik med sektorji bi bilo treba poskrbeti, da zagotavljanje kakovosti kvalifikacij z ravno EOK ⁽¹⁾ ⁽²⁾:

1. obravnava zasnovo kvalifikacij ter uporabo pristopa, ki temelji na izidih učenja;
2. zagotavlja veljavno in zanesljivo ocenjevanje v skladu z dogovorjenimi in preglednimi standardi, ki temeljijo na učnih izidih, ter obravnava postopek potrjevanja;
3. zajema mehanizme povratnih informacij in postopke za stalno izboljševanje;
4. vključuje vse ustrezne deležnike v vseh fazah postopka;
5. zajema enotne metode vrednotenja, ki povezujejo samoocenjevanje in zunanji pregled;
6. postane sestavni del notranjega upravljanja (vključno z dejavnostmi podizvajalcev) organov, ki dodeljujejo kvalifikacije z ravno EOK;
7. temelji na jasnih in merljivih ciljih, standardih in smernicah;
8. je podprto z ustreznimi viri;
9. vključuje redni pregled obstoječih zunanjih nadzornih organov ali agencij, ki izvajajo zagotavljanje kakovosti;
10. vključuje elektronski dostop do rezultatov ocenjevanja.

⁽¹⁾ Ta skupna načela so v celoti skladna z evropskimi standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG) in evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET).

⁽²⁾ Ta načela se glede na nacionalne okoliščine ne smejo uporabljati za splošno izobraževanje.

PRILOGA V

Načela za kreditne sisteme, ki se nanašajo na nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij, umeščene v evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) ⁽¹⁾

EOK ter nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij bi morala z uporabo pristopa, temelječega na učnih izidih, zagotavljati boljšo podporo posameznikom pri prehodih (i) med različnimi ravnmi izobraževanja in usposabljanja, (ii) znotraj področij izobraževanja in usposabljanja ter med njimi, (iii) med izobraževanjem in usposabljanjem ter trgov delov ter (iv) znotraj države in prek njenih meja. Brez poseganja v nacionalne odločitve glede (i) uporabe kreditnih sistemov in (ii) njihove navezave na nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij bi morali različni kreditni sistemi po potrebi sodelovati z nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij, da bi se tako podprlo prenašanje kvalifikacij in napredovanje učencev. Zato bi morali kreditni sistemi, povezani z nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij, kadar je to ustrezno, spoštovati naslednja načela:

1. Kreditni sistemi bi morali biti naklonjeni prožnim učnim potem v korist posameznih učencev.
2. Pri oblikovanju in razvoju kvalifikacij bi bilo treba sistematično uporabljati pristop na podlagi učnih izidov, da se omogočita lažje prenašanje (delov) kvalifikacij in napredek pri učenju.
3. Kreditni sistemi bi morali olajšati prenašanje učnih izidov in napredovanje učencev preko institucionalnih in državnih meja.
4. Kreditni sistemi bi morali temeljiti na jasnem in preglednem zagotavljanju kakovosti.
5. Krediti, ki jih je posameznik pridobil, morajo biti dokumentirani, pri čemer je treba navesti pridobljene učne izide, ime institucije, pristojne za dodeljevanje kreditov, in, kadar je ustrezno, vrednost, povezano s kreditom.
6. Sistemi prenašanja in zbiranja kreditov bi si morali prizadevati za sinergije z ureditvami vrednotenja predhodnega učenja ter olajševanje in spodbujanje prenosa in napredovanja učencev.
7. Da bi omogočili razvoj in izboljšave kreditnih sistemov, bi morali deležniki sodelovati na ustreznih nacionalnih ravni in ravni Unije.

⁽¹⁾ Ta skupna načela so povsem skladna z evropskim sistemom prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) in evropskim sistemom kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET).

PRILOGA VI

Elementi za podatkovna polja za elektronsko objavo informacij o kvalifikacijah z ravno EOK

PODATKI			Obvezno/ neobvezno
Naziv kvalifikacije			Obvezno
Polje (*)			Obvezno
Država/regija (oznaka)			Obvezno
Raven EOK			Obvezno
Opis kvalifikacije (***)	Bodisi	Znanje	Obvezno
		Spretnosti	Obvezno
		Odgovornost in samostojnost	Obvezno
	Bodisi	Besedilno polje z opisom tega, kar naj bi učenec znal, razumel in bil sposoben opraviti	Obvezno
Organ, pristojen za dodeljevanje, ali pristojni organ (**)			Obvezno
Kreditne točke/nominalna obremenitev za dosego učnih izidov			Neobvezno
Notranji postopki za zagotavljanje kakovosti			Neobvezno
Zunanje zagotavljanje kakovosti/regulativni organ			Neobvezno
Dodatne informacije o kvalifikaciji			Neobvezno
Vir informacij			Neobvezno
Povezava na ustrezne priloge			Neobvezno
Spletni naslov kvalifikacije			Neobvezno
Jezik informacije (oznaka)			Neobvezno
Vpisni pogoji			Neobvezno
Datum izteka (če je ustrezno)			Neobvezno

PODATKI		Obvezno/ neobvezno
Postopki za pridobitev kvalifikacije		Neobvezno
Povezava s poklici ali poklicnimi področji		Neobvezno

(*) ISCED FoET2013

(**) Minimalne informacije o organu, pristojnem za dodeljevanje, ali pristojnem organu za lažje iskanje informacij o tem organu; te minimalne informacije vključujejo naziv organa ali po potrebi naziv skupine organov, pristojnih za dodeljevanje, ali pristojnih organov, ter spletni naslov ali kontaktne podatke.

(***) Prazno besedilno polje brez predpisane uporabe standardne terminologije. Tu države članice opisa niso zavezane prevesti v druge jezike EU.